

minica, 310. & Lectiones tertii
Nocturni, quæ dicuntur ut infra.

Lectio sancti Evangelii secundum
Lucam.

Lectio vij. Cap. 2. b

IN illo tempore: Pastores lo-
quebantur ad invicem: Tran-
seamus usque Bethlehem, & videamus
hoc verbum, quod factum est,
quod Dominus ostendit nobis. Et
venérunt festinantes. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii
Episcopi.

Lib. 2. in cap. 2. Luc. circa
medium,

Vides festinare pastores. Nemo
enim cum desidia Christum
requirit. Vides pastores Angelo
credidisse: & tu Patri, Filio, Spi-
ritui sancto, Angelis, Prophetis,
& Apostolis credere non vis? Vide,
quam signanter Scriptura singulorum
libret momenta verborum.
Festinant, inquit, Verbum videre.
Etenim cum caro Domini videtur,
Ver-

Verbum videtur, quod est Filius.
Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Verbum caro factum est, & ha-
bitavit in nobis: * Et vidimus glori-
am ejus, gloriam quasi unigeniti
à Patre plenum gratiæ & veritatis.

ψ. Omnia per ipsum facta sunt,
& sine ipso factum est nihil. Et
vidimus gloriam ejus, gloriam quasi
unigeniti à Patre, plenum gratiæ
& veritatis.

ψ. Jube domne benedicere. **Bene-
dictio.** Divinum auxilium maneat
semper nobiscum. R. Amen.

Lectio viij.

Non mediocre fidei tibi hoc
videatur exemplum, quod
vilis sit persona pastorum. Certè
quod vilior ad prudentiam, eò pre-
tiosior ad fidem. Non gymnasia
choris referta sapientum, sed ple-
bem Dominus simplicem requisivit,
quæ phalerare audita & fucare nes-
ciet. Simplicitas enim quæritur,
non

non ambítio desiderátur. Tu autem Dómine miserère nobis. *R.* Deo grátias.

R. O Regem cœli, cui tália famulántur obséquia: stábulo pónitur, qui cóninet mundum: * Jacet in præsépio, & in cœlis regnat.

V. Natus est nobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus in civitáte David. Jacet in præsépio, & in cœlis regnat. *G*loria Patri, & Fílio, & Spiritui sancto. Jacet in præsépio, & in cœlis regnat.

V. Jube domne benedícere. *Benedictio.* Ad societátem civium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. *R.* Amen.

Lectio ix.

NEc contemnenda putes quasi vilia verba pastórum. A pastóribus enim María fidem colligit. A pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur. Miráti étiam sunt omnes qui audiérunt, de iis quæ dicebantur à pastóribus ad ip-

ipsum. María autem conservábat omnia verba hæc, cónferens in corde suo. Discámus sanctæ Víriginis in ómnibus castitátem, quæ non minus ore pudíca, quàm corpore, arguménta fidei conferébat in corde. Tu autem Dómine miserère nobis. *R.* Deo grátias.

*T*e Deum laudámus. 65.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativitate. 68. Et post Orationem fit commemor. de S. Stephano, & reliquis Octavis, ut supra, post Laudes S. Thomæ. 310.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativitate Domini. fol. 48.

Ad Vesperas, Antiphona.

Tecum principium. cum reliquis Antiphonis & Psalmis de Nativitate. 148. & Antiphonæ duplicantur. Capitulum & reliqua de festo Translationis sancti Jacobi, ut supra, 310. cum commemor. sancti Sylvestri, & aliarum Octavarum ut infra.

Si festum S. Sylvestri venerit in Dominica, agitur de Festo cum commemor. Dominicæ in primis Vesperis & Laudibus ante comm. omnium Octavarum: & nona Lectio erit de Homilia Dominicæ.

IN FESTO

S. SYLVESTRI PAPÆ ET CONFES.

Duplex.

Pro commemorat. S. Sylvestri, Añã. Sacerdos & Põntifex, & virtutum õpifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum. *V.* Amãvit eum Dóminus, & ornãvit eum. *R.* Stulam glóriæ induit eum.

Oratio.

DA quæsumus omnipotens Deus: ut beati Sylvestri Confessõris tui atque Pontificis venerãda solémnitas, & devotiõnem nobis áugeat & salûtem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitãte Spíritus sanc-

sancti Deus, per omnia sæcula sæculõrum. *R.* Amen.

Deinde fit commemor. de Octavis, ut suprã post Orationem Dominicæ. 351.

Ad Matutinum, Invitatorium. Regem Confessõrum Dóminum, * Veníte, adorẽmus. Psalmus. Veníte, exultẽmus. 24.

Hymnus.

Iste Confessor Dómini, colentes Quem pie laudant pópuli per orbem,

Hac die lætus mériuit beatas Scãdere sedes.

Qui pius prudens, hũmilis, pudicus,

Sõbriam duxit sine labe vitam, Donec humanos animãvit auræ Spíritus artus.

Cujus ob præstans mérium frequenter,

Ægra quæ passim jucuere membra, Viribus morbi dõmitis, saluti

Restituuntur.

366 *In festo S. Sylvestri.*
Noster hinc illi Chorus obsequen-
tem,

Cóncinit laudem, celebrésque
palmas;

Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans
Tótius mundi sériem gubernat
Trinus, & unus. Amen.

In primo Nocturno, Antiphona.
Beátus vir, qui in lege Dómini
meditátur: volúntas ejus pérmanet
die ac nocte, & ómnia quæcúmque
faciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

BEátus vir, qui non ábiit in con-
sílio impiórum, & in via pec-
catórum non stetit, * & in cáthe-
dra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas
ejus: * & in lege ejus meditábitur
die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
plantátum est secus decúrsus aquâ-
rum,*

In festo S. Sylvestri. 367
rum, * quod fructum suum dabit
in témpore suo.

Et fólium ejus non défluét: * &
ómnia quæcúmque faciet, prospe-
rabúntur.

Non sic impíi, non sic: * sed tam-
quam pulvis, quem prójicit ventus
á facie terræ.

Ideo non resúrgent impíi in judí-
cio: * neque peccatóres in concílio
justórum.

Quóniam novit Dóminus viam jus-
tórum, * & iter impiórum períbit.

Gloria Patri. **S**icut erat.

Añã. Beátus vir, qui in lege Dómini
meditátur: volúntas ejus pérmanet
die ac nocte, & ómnia quæcúmque
faciet, semper prosperabúntur.

Añã. Beátus iste sanctus, qui con-
fessus est in Dómino, prædicávit
præcéptum Dómini, constitútus
est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt Gentes, *
& pópulimeditáti sunt inánia?

Astiterunt reges terræ, & principes
convenérunt in unum * advérsus
Dóminum, & advérsus Christum
ejus.

Dirumpâmus víncula eórum : * &
projiciâmus à nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in coelis irridébit eos : *
& Dóminus subsannâbit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, *
& in furóre suo conturbâbit eos.

Ego autem constitútus sum Rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus : * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius
meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi Gen-
tes hæreditâtem tuam, * & posses-
siónem tuam téminos terræ.

Reges eos in virga férrea, * &
tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite : * eru-
dímini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timóre : * &
exultâte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, ne-
quán-

quândo irascâtur Dóminus, * &
pereâtis de via justa.

Cum exârserit in brevi ira ejus, *
beâti omnes qui confidunt in eo.

Glória Patri. **S**icut erat.

Añã. Beâtus iste sanctus, qui con-
fusus est in Dómino, prædicâvit
præceptum Dómini, constitútus
est in monte sancto ejus.

Añã. Tu es glória mea, tu es sus-
céptor meus Dómine : tu exáltans
caput meum, & exaudísti me de
monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicâti
sunt qui tribulant me? *
multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt animæ meæ : * Non
est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor
meus es, * glória mea, & exáltans
caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi, *
& exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, & soporâtus sum : *

& exurrexi, quia Dóminus suscepit me.

Non timébo millia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, saluum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórũ contrivisti.

Dómini est salus: * & super pópulum tuum benedictio tua.

Glória Patri. Sicut erat.

Aña. Tu es glória mea, tu es susceptor meus Dómine: tu exáltans caput meum: & exaudisti me de monte sancto tuo. **V.** Amávit eum Dóminus, & ornávit eum.

R. Stulam glóriæ induit eum. **P**ater noster. **secretò.** **V.** Et ne nos indúcas in tentatióem. **R.** Sed libera nos à malo. **Absolutio.** **E**xáudi Domine Jesu Christe preces servórum tuórum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spiritu sancto vivis & regnas in secula seculórum. **R.** Amen.

V. Ju-

V. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Benedictiõe perpétua benedicat nos Pater ætérnus.

R. Amen.

De Epístola ad Romános.

Lectio 1. **Cap. 2.**

Propter quod inexcusabilis es, ò homo omnis, qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, te ipsum condémnas, eadem enim agis, quæ júdicas. Scimus enim quóniam júdiciũ Dei est secúndũ veritátem in eos, qui tália agunt. Existimas autem hoc, ò homo, qui júdicas eos, qui tália agunt, & facis ea, quia tu effúgies júdiciũ Dei? An divítias bonitátis ejus, & paciéntiæ & longanimitátis contémnis? Ignóras quóniam benignitas Dei ad poeniténtiam te addúcit? Tu autem Dómine miserere nobis. **R.** Deo grátias. **R.** Euge serve bone & fidélis, quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constituam: * Intra in gáudium

q 6

Dó-

Dómini tui. **Ps.** Dómine quinque talénta tradidisti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra in gaudium Dómini tui.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Unigénitus Dei Fílius nos benedicere & adjuvâre dignêtur. **R.** Amen.

Lectio ij.
SECÚNDUM autem durítiam tuam, & impœnitens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, & revelatiônis justi judicii Dei, qui reddet unicuique secúndum ópera ejus: iis quidem, qui secúndum paciéntiam boni óperis, glóriam & honôrem & incorruptiônem quærunt, vitam ætérnam: iis autem, qui sunt ex contentiône, & qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira, & indignatio. Tu autem Dómine miserere nobis. **R.** Deo grátias.

R. Ecce sacerdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: * Ideò ju-

ju-

jurejurádo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. **Ps.** Benedictiônem ómnium Géntium dedit illi, & testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideò jurejurádo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

Ps. Jube domne benedicere. **Benedictio.** Spíritus sancti grátia illúminet sensus & corda nostra. **R.** Amen.

Lectio iij.

TRIBULATIO & angústia in omnem ánimam hominis operántis malum, Judæi primùm, & Græci: glória autem, & honor, & pax omni operánti bonum, Judæo primùm, & Græco: non enim est accéptio personârum apud Deum. Quicumque enim sine lege peccavérunt, sine lege peribunt: & quicumque in lege peccavérunt, per legem judicabuntur. Non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabuntur. Tu autem Dómine mi-

se-

374 **In festo S. Sylvestri.**

serere nobis. **R.** Deo grátias.
V. Jurávit Dóminus, & non pœnitêbit eum: * Tu es sacerdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech. **V.** Dixit Dñs Dómino meo, Sede à dextris meis: Tu es sacerdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech. **G**loria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Tu es sacerdos in ætérnum secúndum órđinem Melchisedech.

In secundo Nocturno.

Añã. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, & constituit eum in pace.

Psalmus 4.

CUm invocárem exaudívit me Deus justítie meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserere mei, * & exáudi oratió-nem meam.

Filii hominum úsquequò gravi corde? * ut quid diligitis vanitátem, & quæritis mendacium?

Et

In festo S. Sylvestri. 375

Et scitote quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in córdibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificáte sacrificium justítie & speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedisti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & olei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Gloria patri. Sicut erat.

Añã. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, & constituit eum in pace.

Añã. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu bene-

di-

dixisti justo, scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe
Dómine, * intéllege clamô-
rem meum.

Intende voci oratiônis meæ, *
Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orâbo: * Dómine,
manè exáudies vocem meam.

Mane astâbo tibi, & vidêbo: *
quóniam non Deus volens iniquitâ-
tem tu es.

Neque habitâbit juxta te malig-
nus: * neque permanébunt injústi
ante óculos tuos.

Odisti omnes, qui operántur ini-
quitâtem, * perdes omnes, qui
loquúntur mendácium.

Virum sánquinum & dolôsum
abominâbitur Dóminus: * ego au-
tem in multítudine misericórdiæ tuæ.

Introibo in domum tuam: * ado-
râbo ad templum sanctum tuum
in timôre tuo.

Dó-

Dómine deduc me in justítia tua: *
propter inimicos meos dirige in
conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum
véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eó-
rum, línguis suis dolósè agébant, *
júdica illos Deus.

Décidant à cogitatióibus suis, se-
cúndum multítudinem impietátum
eórum expélle eos, * quóniam
irritavérunt te Dómine.

Et laténtur omnes, qui sperant in
te, * in ætérnum exultábunt: &
habitâbis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui
diligunt nomen tuum, * quóniam
tu benedices justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntâ-
tis tuæ * coronasti nos.

Glória Patri. Sicut erat.

Añã. Laténtur omnes, qui spe-
rant in te Dómine: quóniam tu
benedixisti justo, scuto bonæ vo-
luntatis tuæ coronasti eum.

Añã.

Añã. Dómine Dóminus noster,
quàm admirabile est nomen tuum
in univèrsa terra! quia glória &
honôre coronásti sanctum tuum,
& constituísti eum super ópera má-
nuum tuârum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, *
quàm admirabile est nomen
tuum in univèrsa terra!

Quóniam elevâta est magnificén-
tia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium
perfecísti laudem propter inimicos
tuos, * ut déstruas inimicum &
ultôrem.

Quóniam vidêbo cœlos tuos, ópera
digitôrum tuôrum: * lunam &
stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es
ejus? * aut filius hóminis, quóniam
vísitas eum?

Minuísti eum paulò minus ab An-
gelis, glória & honôre coronásti
eum, * & constituísti eum su-
per

per ópera mánuum tuârum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus,*
oves & boves univèrsas, insuper
& pécora campi:

Vólucres cœli, & pisces maris, *
qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm
admirabile est nomen tuum in
univèrsa terra!

Glória Patri. **S**icut erat.

Añã. Dómine Dóminus noster,
quàm admirabile est nomen tuum
in univèrsa terra! quia glória & ho-
nôre coronásti sanctum tuum, &
constituísti eum super ópera má-
nuum tuârum. **ÿ.** Elégit eum Dó-
minus sacerdotem sibi. **R.** Ad sacri-
ficándum ei hóstiam laudis. **P**ater
noster. **secretò.** **ÿ.** Et ne nos indú-
cas in tentatióem. **R.** Sed libera
nos à malo. **Absolutio.** **I**psius píe-
tas, & misericórdia nos ádjuvet,
qui cum Patre & Spíritu sancto
vivit & regnat in sécula seculô-
rum. **R.** Amen.

ÿ. Ju-

Y. Jube domne benedícere. **Benedictio.** Deus Pater omnipotens sit nobis propítius & clemens.

R. Amen.

Lectio iv.

Sylvéster Românus, patre Ru-
fino, à prima ætate óperam
dedit Cyríno piesbytero : cujus
doctrînam & mores egrégie imitâ-
tus, trigésimum annum agens,
Présbyter sanctæ Románæ Ecclésiæ
à Marcellíno Pontífice creâtur.
Quò in múnere cùm omni laude
cléricis áliis antecelleret, in Mel-
chiadis póstea locum succéssit, Im-
peratøre Constantíno. Cui Impera-
tóri, cum lepræ curándæ causa,
sibi ex infántium ságuine, me-
dicòrum consílio, bálneum parári
jussisset, sancti Apóstoli Petrus &
Paulus in quiète apparuérunt, præ-
cipientes ei, ut si ex lepra liberári
vellet, omíssa ímpii bálnei imma-
nitáte, Sylvéstrum in Sorácte mon-
te latitántem accéseret : à quo sa-
lu-

lutári lavácro recreátus, in omni
ditióne Románi Impérii templa
Christiáno more ædificári imperâ-
ret : sublatísque inánium deòrum
simulácris, vero Deo cultum adhi-
bèret. Constantínus ígitur, coelésti-
bus mónitis obtémperans, Sylvés-
trum diligentíssimè conquisítum vo-
cat : à quo, Apostolòrum imá-
gines recognóscens, baptísimo sanâ-
tur, & ad tuéndam, propagandám-
que Christi religiònem inflammâtur.
Tu autem Dómine miserère nobis.

R. Deo grátias.

R. Inveni David servum meum,
óleo sancto meo unxi eum : * Manus
enim mea auxiliábitur ei. **Y.** Nihil
proficiet inimícus in eo, & filius
iniquitátis non nocébit ei. Manus.
Y. Jube domne benedícere. **Bene-
dictio.** Christus perpétuæ det nobis
gáudia vitæ. **R.** Amen.

Lectio v.

ITaque auctóre Sylvéstro mul-
tas Basilicas ædificávit, quas sa-
cris

cris imaginibus, donisque ac muneribus magnificentissimis exornavit; facultate etiam data Christianis, quod antea negatum erat, publice templa extruendi. Hoc Pontifice habita sunt duo Concilia; Nicænum, ubi præsidentibus ejus Legatis presentem Constantino, & trecentis decem & octo Episcopis, sancta & Catholica Fides explicata est, Arius, ejusque sectatoribus condemnatis, quam etiam Synodum confirmavit, petentibus Concilii Patribus universis: & Romanum, in quo interfuere ducenti octoginta quatuor Episcopi, ubi iterum Arius condemnatus est. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Posui adjutorium super potentem, & exaltavi electum de plebe mea: *Manus enim mea auxiliabitur ei. *V.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. Manus enim mea auxiliabitur ei.

V. Ju-

V. Jube domne benedicere. *Benedictio.* Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. *R.* Amen.

Lectio vj.

Multa item decreta fecit Ecclesie Dei utilia: in his, Ut a solo Episcopo Chrisma conficeretur: Ut Presbyter chrismate baptizati summum liniret verticem: Ut Diaconi Dalmaticis in Ecclesia, & palla linostima ad laevam uterentur. Ut in lineo tantum velo sacrificium altaris conficeretur. Prescripsit tempus omnibus, qui Ordinibus initiati essent, exercendi singulos Ordines in Ecclesia, antequam quisque ad altiorem gradum ascenderet: Ut laicus clerico non inferret crimen: Ne clericus apud profanum iudicem causam diceret. Sabbati, & Domini diei nomine retento, reliquos hebdomadae dies Feriarum nomine distinctos, ut jam ante in Ecclesia vocari coeperant, appellari voluit: quo significaretur, quotidie clericos,